

O živote prvých kresťanov - čo to pre nás znamená dnes?

- a čo to pre nás znamená dnes

Obsah

- 1 Prečo píšeme o prvých kresťanoch
- 2 „Opustili všetko a išli za ním.“ - Spoločenstvo učeníkov s Ježišom
- 3 „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?“ - Od Golgoty k Letniciam
- 4 „Čo máme robiť, bratia?“ - Vznik a život cirkvi
- 5 „Všetko mali spoločné“ - Spoločenstvo majetku
  - 5.1 K otázke desiatkov
- 6 Ovce medzi vlkami
- 7 Čo to znamená pre nás?

📌 1 Prečo píšeme o prvých kresťanoch

Zámerom tohto článku nie je len opis životného štýlu a postojov prvých kresťanov. Chce byť pozvánkou k zamysleniu sa nad tým, čo viedlo kresťanov k odovzdanému životu, akým žili.

Dnes sa často zastáva názor, že v súčasných podmienkach sa nedá žiť tak, ako žili kresťania v časoch Nového zákona alebo že vtedajší ľudia mali intenzívnu účasť na živote ostatných iba kvôli počiatocnému nadšeniu. Radi by sme ukázali, že život prvých kresťanov bol pokračovaním toho, čo Ježišovi učeníci videli v živote svojho Majstra. Pochopili, že každodenná oddanosť Ježiša je vzorom pre každú pravú službu Bohu a že nasledovať ho znamená byť pripravený nasadiť sa pre lásku k Bohu, pre bratov a sestry a pre rast Božieho kráľovstva. Čo nasledovanie Ježiša znamenalo vtedy, platí aj pre dnešok.

Dnešné „nedefné kresťanstvo“ nie je dôsledkom pozmenených spoločenských podmienok. Je skôr prejavom skutočnosti, že ľudia, hoci chcú byť spasení, nie sú pripravení ísť úzkou cestou nasledovania Ježiša. Aj v Jeho časoch žili ľudia s podobným postojom:

Čo ma oslovujete: „Pane, Pane“, keď nerobíte, čo hovorím? Ukážem vám, komu sa podobá každý, kto prichádza ku mne, počúva moje slová a uskutočňuje ich. Podobá sa človeku, ktorý staval dom. Hlboko kopal a základy položil na skalu. Keď potom prišla povodeň, na dom narazila voda, no nemohla ním pohnúť, lebo bol dobre postavený. Ale kto ich počúva, a neuskutočňuje, podobá sa človeku, ktorý si postavil dom na zemi bez základu. Keď naň narazila voda, hneď sa zrútil a z domu zostalo veľké rumovisko.“ (Lukáš 6:46-49)

2 „Opustili všetko a išli za ním.“ - Spoločenstvo učeníkov s Ježišom

Predtým, než Ježiš verejne vystúpil, Ján Krstiteľ volal svojich súčasníkov zo židovského národa k pokániu, aby ich pripravil na príchod Mesiáša. Ján bol v strede záujmu mnohých Židov, predovšetkým tých, ktorí

dúfali v skorý príchod Spasiteľa. Medzi nimi boli aj takí, ktorí sa neskôr stali Ježišovými učeníkmi.

Keď Ján pokrstil Ježiša, začal o ňom svedčiť, že je Božím Služobníkom, ktorý spasí Izrael. Tých, ktorí za ním prichádzali, odkazoval na Neho. Tak sa pozornosť židov preniesla na Ježiša.

Z množstva ľudí, ktorí prichádzali, aby Ježiša počúvali a ktorí ho často sprevádzali, si Ježiš vyvolil dvanásť mužov, ktorí s ním mali chodiť stále. (Lukáš 6:12-16) Týmto apoštolom vysvetľoval mnohé veci osobitne. Oni ho spoznali najlepšie, boli ním vyučovaní a formovaní, aby neskôr mohli niesť hlavnú zodpovednosť za budovanie nového Božieho ľudu — cirkvi.

Keď sa raz niekto Ježiša spýtal, ktoré je prvé prikázanie zo všetkých, odpovedal takto:

„Prvé je toto: Počuj, Izrael, Pán, náš Boh, je jediný Pán. Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily! Druhé je toto: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Iného, väčšieho prikázania, ako sú tieto, niet.“ (Marek 12:29-31)

Počas poslednej noci dal Ježiš svojim učeníkom nové prikázanie, aby sa milovali, ako ich miloval on. (Ján 13:34-35) Týmto im predložil pred oči svoj vlastný život ako príklad pre naplnenie najvyššieho prikázania. V tejto chvíli učenici ešte nechápali rozsah tejto lásky, pretože jej najsilnejším dôkazom malo neskôr byť podstúpenie nespravodlivej a krutej smrti na kríži. Avšak skrze denné spoločensťvo s ním už mnohé veci chápali:

- Počas chodenia s ním zažívali neistotu a nestálosť životných podmienok a z jeho príkladu sa mohli učiť bezpodmienečne hlbokú dôveru k Bohu, že sa postará o všetky ich potreby.
- Videli jeho život modlitby, jeho hlboké spojenie s Otcom, z ktorého čerpal silu pre všetko verejné vystupovanie. Takto mohol odolať každému pokušeniu prijímať uznanie a slávu od ľudí a bol naplnený a vedený úplnou odovzdanosťou Bohu. (Ján 5:30-46) Na učeníkov to muselo urobiť dojem, pretože ho prosili, aby ich naučil modliť sa. (Lukáš 11:1)
- Určite si všimli jeho súcitnú nestrannú náklonnosť k slabým a opovrhnutým, k tým, ktorí boli zapletení v hriechu a to, ako im ukazoval východisko. (Lukáš 5:30-32)
- Neúnavne sa denne venoval svojej verejnej službe ľuďom, ktorí boli „ako ovce bez pastiera“. Jeho „pastierska“ láska bola taká veľká, že dal stranou svoje vlastné potreby, aby nakrmil duchovne hladujúcich. Píše sa, že niekedy prišli tak mnohí, že nebol čas ani sa najesť. (Marek 6:31n)
- Apoštoli tiež poznali jeho neohrozenú priamosť v konfrontáciách so samospravodlivými farizejmi. Ježiš vedel, že iba odhalenie ich pokrytectva ich môže zachrániť pred večným zatratením.
- Učil svojich učeníkov milovať dokonca aj nepriateľov — nereagovať na nepriateľské postoje s nenávisťou alebo s hnevom, ale skrze pokorné a láskyplné správanie druhých zahanbiť. (Lukáš 6:27-35)
- Nakoniec učenici tiež zažili, ako nekompromisne stál za hlásanou pravdou. Skôr si zvolil smrť, než aby niečo odvolal alebo pred svojimi nepriateľmi utiekol, a tým učinil seba a svoje poslanstvo nedôveryhodným. Vedel, že od toho závisí spása ľudí. „Dobrý pastier položí svoj život za ovce.“ (Ján 10:11)
- Vo všetkom videli jeho nezištný postoj: pripravenosť dávať a slúžiť bez očakávania odmeny alebo vďaky od ľudí. (Lukáš 6:27-35)

3 „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?“ - Od Golgoty k Letniciam

Hoci Ježiš svojich učeníkov pripravoval na to, že zomrie a vstane z mŕtvych (Matúš 16:21), jeho smrť bola

pre nich nešťastím, ktoré, ako sa zdalo, pochovalo všetku nádej. V tretí deň sa s nimi stretol ako zmŕtvychvstalý. Niekoľko nasledujúcich týždňov s Ježišom bolo pre nich znova časom intenzívneho formovania ich zmýšľania. Učili sa vidieť všetko v novom svetle. Porozumeli, že Mesiáš nie je tým, kto zriadi pozemskú ríšu pokoja a zničí všetkých bezbožníkov. Božie kráľovstvo malo medzi plevelom tohto sveta priniesť dobré ovocie. Učeníci mali s Ježišovým posolstvom ísť až do končín zeme a všade ohlasovať milosť Boha, ktorý sa z lásky k ľuďom stal človekom. V Ježišovi prišiel na svet sám Boh. Svojou odovzdanosťou chcel priviesť ľudí k úctosti nad ich vzdorovitosťou a ľahostajnosťou voči svojmu milujúcemu Stvoriteľovi a pomôcť im k životu v láske k Bohu a bližným. To je cesta spásy a odteraz jej mali učeníci venovať svoj život.

Na Letnice prijali Ducha Svätého. Bol to rozhodujúci podnet k tomu, aby išli a zvestovali. Boží Duch v nich im pomohol prekonať všetok strach a dal im slová, ktoré zasiahli druhých do srdca. Nemálo Židov, ktorí boli na Letnice v Jeruzaleme, uverilo svedectvu učeníkov o zmŕtvychvstaní Ježiša a o tom, že on je Mesiášom zoslaným od Boha. Týmto sa začala história cirkvi.

4 „Čo máme robiť, bratia?“ - Vznik a život cirkvi

Zo Skutkoch apoštolov 2:32-47 citujeme poslednú časť Petrovej reči, ktorú predniesol po letničnej udalosti pred Židmi v Jeruzaleme (Skutky 2:1-13) a reakciu tých, ktorí uverili:

Tohto Ježiša Boh vzkriesil a my všetci sme toho svedkami. Božia pravica ho povýšila, a keď od Otca dostal prislúbeného Ducha Svätého, vylial ho, ako sami vidíte a počujete. Veď Dávid nevystúpil na nebesia, a predsa hovorí: Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici, kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám. Nech teda s istotou vie celý dom Izraela, že toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, Boh urobil aj Pánom, aj Mesiášom.“ Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: „Čo máme robiť, bratia?“ Peter im povedal: „Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Veď to prislúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým, čo sú ďaleko, všetkým, ktorých si povolá Pán, náš Boh.“ A ešte mnohými inými slovami ich zaprisahával a povzbudzoval: „Zachráňte sa z tohto zvrhého pokolenia!“ Oni prijali jeho slovo a dali sa pokrstiť; a v ten deň sa pridalo asi tritisíc duší. Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách. Všetkých sa zmocňovala bázeň; prostredníctvom apoštolov sa dialo množstvo divov a znamení. Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. Deň čo deň svorne zotrvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm. Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení.

Rovnako ako Ježiš (Marek 1:14) aj Peter volal ľudí k pokániu hneď pri prvej príležitosti. Odvrátenie sa od starého, hriechom ovládaného života, bolo predpokladom pre nový život Božieho dieťaťa. Kto chcel patriť Bohu, musel so svojimi hriechmi, ktoré ho od Boha a druhých oddeľovali, prísť na svetlo.

A toto je zvesť, ktorú sme od neho počuli a vám zvestujeme: Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy. Ak hovoríme, že máme s ním spoločenstvo, ale chodíme vo tme, luháme a nekonáme pravdu. Ale ak chodíme vo svetle, ako je on vo svetle, máme spoločenstvo medzi sebou a krv Ježiša, jeho Syna, nás očisťuje od

každého hriechu. (1. Jánov list 1:5-7)

Človek sa môže svätému Bohu priblížiť iba s úprimným srdcom. Keď niekto pred Bohom svoje hriechy odkryje, Boh ich môže odpustiť a urobiť ho novým človekom, ktorý sa necháva viesť Božím Duchom. Boží Duch vedie človeka k láske. **Ježišovi učenici sa od svojho Majstra naučili, že láska znamená odovzdanie celého života. Práve táto láska formovala život veriacich v ranej cirkvi.** Láska, ktorú Boh každému svojmu dieťaťu vleje do srdca (Rimanom 5:5), ich podnecovala, aby už nežili pre seba. Pavol o tom napísal:

Lebo nás ženie Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli. A zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych. (2. list Korinťanom 5:14-15)

Pretože prví kresťania, tak ako Ježiš, nechceli žiť sami pre seba, oslobodili sa od všetkého, čo im mohlo v láske brániť: rôznych vzťahov, vlastných plánov, materiálnych istôt ... (Lukáš 14:33)

Boli pripravení odpútať sa od všetkých a od všetkého, čo bránilo ich službe Bohu a ľuďom. Od Ježiša vedeli, že inej cesty niet a že s touto je spojené zaslúbenie:

Tu sa ozval Peter: „Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou.“ Ježiš povedal: „Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry, alebo matku a otca, alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život. (Marek 10:28-30)

Pripravenosť zaprieť sa (Lukáš 9:23) a vzdať sa života podľa vlastných predstáv ich učinila slobodnými pre veci Božieho kráľovstva. Každý deň trávili čas v chráme, kde sa mohli rozprávať a svedčiť mnohým zo svojho ľudu o Ježišovi ako Mesiášovi. Denne sa po domoch schádzali k spoločenstvu. Pri týchto malých stretnutiach nikto nezostal bez povšimnutia. Neexistovala žiadna liturgia alebo programy, na ktorých by sa mohli zúčastniť „nezáväzne“. Vo svojom živote zakúšali, ako sa jeden druhému stali bratmi, sestrami, rodičmi a deťmi, aj keď si pred tým boli úplne cudzí alebo nepriateľmi. Cirkev bola otvorená pre každého: pre bohatých aj chudobných, mužov aj ženy, Židov aj Grékov, otrokov aj slobodných, mladých aj starých. Ich spoločný život s Bohom stál na tom, čo ich apoštoli učili o Ježišom živote, jeho prikázaniach, Božej bytosti a vôle. Tak, ako Ježiš slúžil ľuďom, slúžili si aj oni navzájom, povzbudzovali, napomínali, potešovali a bratsky sa navzájom usmerňovali. Pretože spolu trávili čo najviac času v duchovnom spoločenstve, poznali skutočnú tvár jeden druhého a vedeli, v čom druhý brat alebo sestra potrebuje pomoc. Vo vzťahoch, ktoré zostávajú povrchné a kontakty iba letmé, keď ľudia druhým nechcú otvoriť svoje súkromie, skutočná láska nemôže byť uvedená do života. Vtedajší kresťania zdieľali radosť, utrpenie, vyznávali si navzájom svoje slabosti a hriechy (Jakub 5:16), (Skutky 19:18) a pomáhali si vo svojich zápasoch viery. Všetko pramenilo z túžby žiť svätý život, byť si v tom oporou, a tak spoločne dosiahnuť cieľ viery: večnú radosť v Božej prítomnosti. V liste Hebrejom 3:12-14 je vyjadrené, aké dôležité je pre spásu denné bratské povzbudenie:

Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to „dnes“, aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu. Veď sme sa stali účastníkmi Krista, pravda, ak istotu, ktorú sme mali na počiatku, zachováme pevnú až do konca...

Láska, odovzdanosť a jednomyselnosť medzi kresťanmi zapôsobili na ostatných ľudí. Stali sa svetlom, o ktorom hovoril Ježiš (Matúš 5:14-15).

Napriek tomu sa nikto neodvážil k nim pripojiť, pokiaľ nemal túžbu po svätom živote (Skutky 5:12-14).

Spoločná viera v Ježiša ako Spasiteľa a v pravdu jeho slov ich hlboko spájala. Ich spolupatričnosť mohla byť narušená len vtedy, keď sa niekto z nich vydal vlastnou cestou a už nechcel ďalej vytrvalo a nezištne milovať. Ukazuje je to napríklad príbeh Ananiáša a Zafiry (Skutky 5:11), ktorí predali pole, ale neboli pripravení podeliť sa o všetky získané peniaze, a tak apoštolom klamali. Boli by si mohli svoj majetok nechať. Ved' keby pre to mali dobré dôvody, nemuseli by svoje rozhodnutie ukrývať a o všetkom sa mohlo hovoriť s otvorenosťou a dôverou.

V Božom spoločenstve neúprimní ľudia nemôžu obstáť. Kde chýba úprimné hľadanie Božej vôle, tam potrebná dôvera pre spoločnú službu Bohu zahynie. Táto udalosť nás privádza k ďalšej charakteristike spoločného života prvých kresťanov — k spoločenstvu majetku.

5 „Všetko mali spoločné“ - Spoločenstvo majetku

V pasáži z Marka 10:28–30 Ježiš zaslúbil svojim učeníkom aj domy a polia. Toto zaslúbenie sa vyplnilo v tom, že kresťania už nepovažovali svoj majetok za súkromné vlastníctvo. Všetko mali spoločné a delili sa o majetok s bratmi a sestrami vo viere. Nikto im to nepredpísal. Ako naložili so svojím majetkom, záviselo od rozhodnutia podľa ich svedomia pred Bohom. Spoločenstvo majetku bolo pre vonkajší svet znamením ich hlbokej svornosti, spolunáležitosti a dôvery. Niečo také sa vo svete nenájde. Stali sa novými ľuďmi s nepominuteľným vlastníctvom, a preto viac nelipli na svojom pozemskom majetku a mohli ho slobodne použiť pre Božie kráľovstvo. Nevkladali všetko do jednej pokladničky. Keď niekto niečo mal, dal to tam, kde sa vyskytla potreba. Nepíše sa o tom iba v Skutkoch 2, ale tiež v kapitole 4:32–37:

Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu. A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločné. Apoštoli veľkou silou vydávali svedectvo o zmŕtvychvstání Pána Ježiša a na všetkých spočívala veľká milosť, ved' medzi nimi nebolo núdzneho, lebo všetci, čo mali polia alebo domy, predávali ich, a čo za ne utržili, prinášali a kladli apoštolom k nohám, a rozdeľovalo sa každému podľa toho, kto ako potreboval. Aj Jozef, ktorému apoštoli dali meno Barnabáš, čo v preklade znamená Syn útechy, levita, rodom Cyperečan, mal rolu, predal ju a peniaze priniesol a položil apoštolom k nohám.

Tam, kde v dnešných takzvaných cirkvách chýba bratská láska, ktorá je nahradená náboženskými formami alebo návštevami zhromaždení, chýba aj pripravenosť deliť sa o majetok. Na tom nič nemení ani poberanie štátom pridelených dotácií (v prípade väčšiny registrovaných cirkví), pre ktoré chýba akýkoľvek biblický základ alebo desiatty, odvádzané zvyčajne v slobodných cirkvách. V takýchto prípadoch sa dáva iba zlomok toho, čo ľudia považujú za svoje vlastníctvo. Avšak teológovia hľadajú zdanlivé argumenty pre to, že spoločenstvo majetku sa dnes už nepraktizuje. Mnohí členovia tzv. cirkví radi prijímajú takéto argumenty, pretože potrebujú zastrieť svoj egoizmus aj vzhľadom na svoje materiálne vlastníctvo. Hovorí sa napríklad, že prví kresťania očakávali blízky príchod Krista, a preto boli ochotní vzdať sa svojich majetkov. Niekedy sa tiež hovorí, že navyše k tomu prestali pracovať, kvôli čomu jeruzalemská cirkev schudobnela. Preto vraj musel Pavol neskôr zorganizovať zbierku, aby veriacich v Jeruzaleme zachránil pred hladomorom, ktorý si sami zavínili.

V týchto „argumentoch“ vidíme zlomyseľné znesvätenie lásky, ktorú Boh medzi kresťanmi pôsobil. Kto

niečo také tvrdí, musí si byť vedomý toho, čo apoštolom pričíta — že v otázke spoločenstva majetku neboli vedení Duchom Božím a cirkev v Jeruzaleme zaviedli do slepej uličky. Nepriamo sa tým spochybňuje aj múdrosť Ježiša, ktorý si vyvolil práve týchto mužov, aby vybudovali cirkev. Ignoruje sa pri tom aj potvrdenie duchovnej autority apoštolov. Je smutné vidieť, ako ľudia a dokonca teológovia radšej podkopú autoritu apoštolov a spochybnia Božie pôsobenie namiesto toho, aby skúmali svoje srdce. Teraz by sme chceli na jednotlivé argumenty reagovať:

Z Biblie nie je možné odôvodniť názor, že prví kresťania očakávali blízky príchod Ježiša. Ježiš ich poveril zvestovať evanjelium „až po samý kraj zeme“ (Skutky 1:8).

Iste nezmýšľali natoľko nerealisticky, aby predpokladali, že poverenie vyplnia už za niekoľko rokov. V Jánovi 21:18-19 čítame, že Ježiš predpovedal Petrovi, že keď zostarne, zomrie násilnou smrťou. Peter teda neočakával Ježišov druhý príchod počas svojho života na zemi. Samozrejme, kresťania chceli byť pripravení na stretnutie s Ježišom v každom čase a žili v jeho neustálom očakávaní, nech by prišiel kedykoľvek. On sám ich (a nás všetkých) učil bdiť: „lebo Syn človeka príde ako zlodej v noci“ (Lukáš 12:35-40).

Pozemky, ktoré predávali, boli pravdepodobne také, ktoré už nevyhnutne nepotrebovali. Taktiež môžeme vziať do úvahy fakt, že medzi nábožnými Židmi existovalo očakávanie, že sa Mesiáš zjaví v Jeruzaleme. Preto sa predpokladá, že si Židia v Jeruzaleme a jeho okolí kúpili pozemky, na ktorých mohli byť pochovaní. Mali nádej, že pri vzkriesení v posledný deň, keď príde Mesiáš, budú priamo na mieste. Keď sa stali kresťanmi a vedeli, že Ježiš — Mesiáš, už prišiel, boli to pravdepodobne práve aj tieto pozemky, ktorých sa vzdali v prospech núdznych. Avšak vo vlastných domoch stále bývali a stretávali sa v nich, ako sme čítali v citáte zo Skutkov 2.

Ohľadom ich postoja k práci sa môžeme tiež domnievať, že kresťania v Jeruzaleme zmýšľali podobne ako Pavol, ktorý kresťanom v Tesalonike píše:

Bratia, prikazujeme vám v mene nášho Pána Ježiša Krista, aby ste sa stránili každého brata, ktorý žije neporiadne, nie podľa učenia, ktoré prijal od nás. Ved' sami viete, ako nás treba napodobňovať, lebo sme nežili medzi vami neporiadne, ani sme nejedli niečí chlieb zadarmo, ale vo dne v noci sme ťažko a namáhavo pracovali, aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu. Nie že by sme na to nemali právo, ale chceli sme vám seba dať za vzor, aby ste nás napodobňovali. Ved' aj keď sme boli u vás, prikazovali sme vám toto: Kto nechce pracovať, nech ani nejde. Lebo počúvame, že medzi vami niektorí žijú neporiadne, nič nerobia, iba sa zháňajú za zbytočnosťami. Takýmto prikazujeme a vyzývame ich v Pánu Ježišovi Kristovi, aby pokojne pracovali, a tak jedli svoj chlieb. (2. Solúnčanom 3:6-12)

Spoločenstvo majetku medzi kresťanmi samozrejme neznamená žiť záhalčivý život na úkor ostatných. Každý má prácou zarábať na svoje živobytie a žiť skromne, aby sa mohol podeliť s tými, ktorí majú nedostatok.

Zbierky na spoločenstvá v Palestíne, o ktorých čítame v Novom zákone, (napr. v Rimanom 15:25-27) v žiadnom prípade neukazujú, že by spoločenstvo majetku nefungovalo. Naopak, sú príkladom požehnaní zo vzájomného zdieľania. Prvá zbierka, o ktorej čítame, mala svoju príčinu v rozsiahlom hladomore, o ktorom sa píše v Skutkoch 11:27-30:

V tých dňoch prišli do Antiochie proroci z Jeruzalema. Jeden z nich, menom Agabus, vstal a z vnuknutia Ducha oznámil, že bude veľký hlad po celom svete. A aj bol za Klaudia. Preto sa učeníci rozhodli, že každý podľa svojich možností napomôže bratom, čo bývajú v Judei. Aj to urobili a poslali zbierku starším po

Barnabášovi a Šavlovi.

Hladomor iste postihol rôzne územia v Rímskej ríši v odlišnom rozsahu. Židia boli chudobnejší, pretože boli povinní platiť rôzne dane a výdavky: desiatky pre kňazov a pre chrámovú bohoslužbu, chrámovú daň na stavebné úpravy chrámu, daň cisárovi a clo mýtnikom. V tejto situácii bolo pre kresťanov v lepšej materiálnej situácii samozrejmosťou podporiť svojich bratov v Palestíne, ktorá bola najviac postihnutá hladom. Túto samozrejmu pripravenosť deliť sa a pomáhať spoločenstvám v Judsku, nájdeme tiež u spoločenstiev, ktoré Pavol navštívil v rámci svojej 3. misijnej cesty. Pavol v tejto súvislosti píše o Macedónčanoch v 2. Korintňanom 8:3-4:

Môžem dosvedčiť, že kolko mohli, ba aj viac, ako mohli, sami od seba nás naliehavo prosili, aby sme im dopriali milosť mať účasť na službe svätým.

Ďalej pokračuje povzbudením Korintňanov nasledovne:

Nehovorím vám to ako rozkaz, ale horlivosťou iných skúšam pravosť aj vašej lásky. Ved' poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa vy jeho chudobou obohatili. A v tomto dávam radu. Toto je vám na osoh, vám, čo ste už minulého roku začali nielen konať, ale aj chcieť. Teraz to teda aj uskutočnite, aby ako bol duch ochotný chcieť, tak bol ochotný aj vykonať, z toho, čo máte. Lebo ak je ochotná vôľa, cení sa podľa toho, čo kto má, a nie podľa toho, čo nemá. Ved' nejde o to, aby sa iným poľahčilo a vám priťažilo, ale o isté vyrovnanie. Teraz váš prebytok im pomôže v nedostatku, aby zasa ich prebytok pomohol v nedostatku vám; a tak sa to vyrovná, ako je napísané: „Kto mal mnoho, nemal prebytok, a kto málo, nemal nedostatok.“ (2. Korintňanom 8:8-15)

Zbierka samozrejme nemala nikoho priviesť do núdze, ale skrze zdieľanie, mal každý dostať to, čo k životu potreboval. Túto pripravenosť deliť sa Pavol neodôvodňuje blízkym očakávaním druhého príchodu, ale postojom Ježiša, ktorý sa stal „chudobným“, aby druhých učinil „bohatými“. Pavol vidí odhodlanosť Korintňanov ako dôkaz pravosti ich lásky. Kresťania totiž nemajú milovať slovami, ale činmi a pravdou:

Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov. Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska? Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou. (1. Jánov list 3:16-18)

Ďalšie povzbudenie k pripravenosti deliť sa nájdeme v Hebrejom 13:16:

Ale nezabúdajte na dobročinnosť a vzájomnú pomoc, lebo v takých obetách má Boh záľubu.

Tiež tu vidíme, že pohnútkou podeliť sa o vlastný majetok s núdznyimi, nebolo očakávanie blízkeho príchodu Ježiša, ale túžba prinášať obete, v ktorých má Boh záľubu.

📌 5.1 K otázke desiatkov

Radi by sme sa krátko venovali otázke desiatkov. Ako sme už povedali, táto prax je rozšírená v slobodných cirkvách a mnohí ju považujú za biblickú. V Biblii skutočne čítame o desiatkoch, ale nie ako o kresťanskej praxi. V Starom zákone bolo odvádzanie desiatkov určené na umožnenie služby levitov a kňazov a na financovanie obetí. (Nehemiáš 10:37-38)

Podľa Deuterónómia 14:28-29 bol okrem toho každý tretí rok desiatok použitý pre chudobných z ľudu. Avšak nikde v Novom zákone nenájdeme zmienku o tom, že by kresťania medzi sebou niečo podobné robili. Namiesto toho nájdeme, že sa delili o všetko. To zodpovedá opisu v Skutkoch 4:32, že mali jedno srdce a jednu dušu. Takáto hlboká dôvera, ktorá dnes často chýba aj v rodinách, nekončí, ani keď ide o peniaze. Dôvera bola možná, pretože poznali život jeden druhého. Poznali úprimnosť svojich bratov v hľadaní Božej vôle a mohli druhým darovať aj zo svojich peňazí alebo iného majetku, aby ich použili tak, ako sa Bohu páči.

⚓ 6 Ovce medzi vlkami

Počiatočnú úctu jeruzalemských obyvateľov voči kresťanom čoskoro nasledovalo naplnenie Ježišovej predpovede:

Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Budte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice. Chráňte sa ľudí, lebo vás vydajú súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach a pre mňa vás budú vláčiť pred vladárov a kráľov, aby ste vydali svedectvo im aj pohanom. Ale keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané, čo máte povedať. Veď to už nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás. Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený. (Matúš 10:16-22)

Židovskí vodcovia sa od začiatku pokúšali zabrániť rozšíreniu tejto novej „sektu.“ (Skutky 24:5-14) Obávali sa jej vplyvu na národ a straty svojho postavenia pred ľuďmi. Preto prikázali apoštolom, že nesmú verejne hovoriť, dali ich zbičovať a uväznili ich. (Skutky 5:17-23. 40-41)

Ale „učeníci neprestávali deň čo deň učiť v chráme i po domoch a zvestovať Krista, Ježiša“ (Skutky 5:42). Keď Štefan obvinil členov židovskej veľrady zo zavraždenia Ježiša a poukázal na ich odpor voči Bohu, ukameňovali ho. Tak sa stal prvým, ktorý nasledoval mučenícku smrť svojho Pána (Skutky 7). Tiež zo správ o Pavlovi vieme, že kvôli šíreniu evanjelia musel znášať prenasledovanie, od Židov i pohanov. (2. Korinťanom 11:22-27)

Kresťania sa neprispôbovali duchu doby, podľa ktorého žili ich spoluobčania. (Rimanom 12:1-2) ; (1. Petrov list 4:1-5)

Ako členovia Božej rodiny (Efezanom 2:19) sa cítili zaviazaní pravde evanjelia a pevne sa jej držali aj napriek odporu tých, ktorí odmietli volanie k obráteniu. Svojim životom chceli ukázať, čo je Božou vôľou pre všetkých ľudí. Pavol ich povzbudzoval, aby „svietili ako svetlá uprostred zvrhého a skazeného pokolenia“. (Filipanom 2:14-16)

Takto videli svet a vedeli, že priateľstvo so svetom je nepriateľstvom voči Bohu. (Jakub 4:4) Ich hodnoty a život boli celkom odlišné od hodnôt a života ľudí okolo nich. Pre tých, ktorí chceli žiť len podľa svojej vôle a žiadostí, nebol život kresťanov svedectvom o Božom pôsobení. Cítili sa skrze hodnoty kresťanov usvedčení, preto, často aj násilne, odmietali evanjelium i tých, ktorí ho hlásali. (2. Korinťanom 4:7-11)

Ešte v 2. a 3. storočí boli tí, čo sa hlásili k viere v Ježiša, vytlačení na okraj spoločnosti. Držali si odstup od svetského života, v ktorom väčšina ľudí nachádzala potešenie. Nezúčastňovali sa na verejných sviatkoch,

náboženských rituáloch a nabádali ľudí, aby činili pokánie zo svojho hriešneho života. Tak na seba priviedli nepriateľstvo verejnosti. Šírili sa o nich hrôzostrašné chýry a v časoch štátnych prenasledovaní boli mnohí odsúdení bez toho, aby sa dokázala ich vina.

✠ 7 Čo to znamená pre nás?

Spôsob, akým prví kresťania žili, nemal nejakú zvláštnu formu, ktorú by si sami stanovili. Zdieľali spolu svoj bežný deň, svoje dary a schopnosti, radosť, bolesť i majetok, jednoducho všetko, čo patrí k životu. Chceli si všemožne pomáhať zostať v živote verní Bohu. Ako Ježišovi učeníci chceli takto nasledovať jeho oddanosť:

Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov. (1. Jánov list 3:16)

Vzájomná láska, ktorá je medzi súrodencami prirodzená, bola vyjadrením ich lásky k Bohu:

My milujeme, pretože on prvý miloval nás. Ak niekto povie: „Milujem Boha,“ a nenávidí [1] svojho brata, je luhár. Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí. A toto prikázanie máme od neho: aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata. (1. Jánov list 4:19-21)

Apoštol Ján priamo spája lásku k Bohu s láskou k bratom a sestrám. Bolo by teda nesprávne zdôrazňovať len osobný vzťah s Bohom na úkor vzájomnej služby medzi kresťanmi. Nevestou Krista je cirkev a nie jednotlivý kresťan. (Efezanom 5:25-27) Cirkev je tiež označovaná ako jeho telo a on je jeho hlavou, skrze ktorú sú spojené všetky údy vo vzájomnej službe Bohu. (1. Korinťanom 12:12 n.) Ako si Ježiš želal, aby vyzerala cirkev, píšeme podrobnejšie v iných článkoch na tejto stránke, napr. pod názvom „Cirkev v dobe Nového zákona“.

***

V našom živote by sme chceli nasledovať príklad prvých kresťanov v každom ohľade a pozývame aj Vás, aby sme to robili spoločne. Radi prekonávame aj väčšie vzdialenosti, aby sme sa stretli s ľuďmi, ktorí túžia po úprimnom nasledovaní Ježiša. Nielen z Ježišových slov, (Lukáš 13:22-24) ale aj z našej vlastnej skúsenosti vieme, že takých ľudí nie je veľa. V histórii ľudstva tomu bolo vždy podobne, pretože väčšina nechcela ísť po Božích cestách.

Podobne ako prví kresťania zažívame aj my odmietnutie a ohováranie. Pretože niektorí ľudia sami nie sú pripravení podriaďiť svoj život Bohu a jeho slovu, označujú našu lásku a poslušnosť Bohu za zákonnícku alebo prehnajú. Radi by sme pozvali každého, aby spoznal náš život, nenechal sa odradiť predsudkami, ale podľa vlastnej zodpovednosti voči pravde si utvoril úsudok na základe Písma.

Naším spoločným životom chceme svedčiť o Božej moci, ktorá mení životy. Tiež by sme chceli povzbudiť ľudí nepochybovať, či je aj dnes možné tak žiť. Vidíme, aký pozhnaný, ale aj potrebný je takýto život pre rast v skutočných cnostiach: v pokore a nezištnosti, v sebazaprení a odovzdanosti, v miernosti a trpezlivosti, vážiť si druhého viac ako seba a hľadať to najlepšie pre bližného. Skrze rast v týchto cnostiach hlbšie spoznávame a zakúšame Ježišovu odovzdanosť a lásku k nám, čo množí našu chválu a vďačnosť k nemu.

***

Milovaní, milujme jedni druhých, pretože láska je z Boha, a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a zná Boha. Ten, kto nemiluje, nepoznal Boha, pretože Boh je láska. V tom sa zjavila láska Božia v nás, že svojho Syna, jednorodného, poslal

Boh na svet, aby sme žili skrze neho. V tomto je láska: nie že by sme my boli milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmierenie za naše hriechy. Milovaní, ak nás Boh tak miloval, aj my sme povinní milovať jeden druhého. Boha nikto nikdy nevidel; keď milujeme jeden druhého, Boh zostáva v nás, a jeho láska je v nás dokonaná. (1. list Jánov 4:7-12)

Súvisiace témy

- [Cirkev v dobe Nového zákona](#)
- [Čo znamená byť kresťanom?](#)

Pokiaľ máte myšlienky alebo otázky k tomuto textu, budeme radi, keď nám napíšete.

Vaša e-mailová adresa

Vaša správa

Odosla?

Poznámky:

1. Ako aj na iných miestach v Novom zákone znamená tiež tu „nenávidieť“ to isté ako „považovať niečo za málo cenné“ alebo „postaviť niečo alebo niekoho stranou“.

© 2022 www.krestania.info - Všetky práva vyhradené.

Uvedené biblické pasáže sú prevzaté z prekladov: Preklad prof. Jozefa Roháčka © 1936 - 1969, Evanjelický preklad © 1995 - podľa prekladu redakčnej komisie Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v. v SR a Katolícky preklad © 1968 Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím, b. t. 1968.

Články zverejnené na týchto webových stránkach alebo ich časti môžu byť použité v nezmenenej forme pre súkromné účely. Publikovanie alebo použitie týchto dokumentov v akejkoľvek inej forme alebo pre akýkoľvek iný účel podlieha nášmu súhlasu.

Webová stránka môže obsahovať odkazy na internetové stránky tretej strany. Ich zverejnenie neznamená, že ich obsah schvaľujeme, prijímame alebo s ním súhlasíme.